

19.9.2024

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 1424/2023, adresată de Andrea Bardi, de cetățenie italiană, privind drepturile lucrătorilor pe navele de croazieră din UE

1. Rezumatul petiției

Petiționarul se plânge de lipsa de protecție a lucrătorilor pe navele de croazieră, în special a ospătarilor și a personalului de curățenie, precum și de lipsa unui cadru de reglementare la nivelul UE. Potrivit petiționarului, dat fiind că acești lucrători provin din medii sărace și nu cunosc principalele limbi vorbite în Europa, ei se află într-o poziție vulnerabilă, care implică contracte pe termen scurt, salarii inadecvate și dificultăți în consultarea sindicatelor. Prin urmare, petiționarul solicită instituțiilor europene să ia măsuri pentru a se asigura că acești lucrători primesc o remunerație adecvată, pentru a se intensifica controalele la bord, pentru a se stabili sancțiuni pentru încălcări și pentru a se combate dumpingul salarial. În plus, este esențial să se monitorizeze și contractele încheiate în țări terțe, pentru a se proteja drepturile acestor lucrători.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 5 aprilie 2024. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (5) din Regulamentul de procedură – noul articol 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 19 septembrie 2024

Observațiile Comisiei

În temeiul dreptului internațional, navele navighează sub pavilionul unui singur stat. Ele au naționalitatea statului al cărui pavilion au dreptul de a-l arbora, adică a statului de pavilion. În

conformitate cu articolul 92 din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS), de regulă, navele sunt supuse jurisdicției exclusive a statului de pavilion în marea liberă. Această regulă se aplică, în principiu, și zonei economice exclusive (articolul 58 din UNCLOS).

În acest temei, statul de pavilion are obligația de a-și exercita în mod efectiv jurisdicția și controlul în domeniile administrativ, tehnic și social asupra navelor care îi arborează pavilionul [articolul 94 alineatul (1) din UNCLOS]. Statul de pavilion își asumă așadar jurisdicția asupra oricărei nave care îi arborează pavilionul și asupra comandantului, ofițerilor și tuturor celorlalți membri ai echipajului. Statul de pavilion este obligat să ia toate măsurile necesare cu privire la navele care îi arborează pavilionul pentru a asigura siguranța pe mare, inter alia, în ceea ce privește încadrarea cu personal a navei, condițiile de muncă și instruirea echipajelor, având în vedere instrumentele internaționale aplicabile [articolul 94 alineatele (2) și (3) din UNCLOS].

Aceasta înseamnă că toate persoanele care lucrează la bordul navelor care efectuează activități de transport internațional (inclusiv navele de croazieră) se supun dreptului statului de pavilion (inclusiv dreptului muncii).

Ca excepție parțială de la regula jurisdicției exclusive a statului de pavilion [articolul 21 alineatul (1) litera (a) din UNCLOS], statul de coastă poate adopta acte cu putere de lege și norme administrative privind trecerea inofensivă prin marea teritorială, în ceea ce privește siguranța navigației, care pot include și încadrarea cu personal a navei și/sau condițiile de muncă. Cu toate acestea, asemenea acte cu putere de lege și norme administrative pot fi aplicate numai în măsura în care acestea rezultă din aplicarea „unor norme sau standarde internaționale general acceptate”.

Persoanele care lucrează la bordul navelor, indiferent de rolul sau gradul lor, intră, de asemenea, sub incidența Convenției Organizației Internaționale a Muncii privind munca în domeniul maritim din 2006 (MLC 2006). În UE, dispozițiile MLC din 2006 referitoare la cerințele minime pentru ca navigatorii să lucreze pe o navă, condițiile de muncă, cazarea, alimentația și protecția sănătății acestora au fost puse în aplicare prin Directiva (UE) 2009/13/CE a Consiliului, așa cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/131 a Consiliului. Organizarea timpului de lucru al navigatorilor este reglementată de Directiva 1999/63/CE. În plus, în temeiul Directivei (UE) 2015/1794, navigatorii intră sub incidența dispozițiilor care reglementează protecția salariaților în cazul insolvenței angajatorului lor și al transferului de întreprinderi, comitetele europene de întreprindere, informarea și consultarea lucrătorilor și concedierile colective.

Pentru a se asigura că statele membre ale UE își îndeplinesc în mod armonizat responsabilitățile care le revin în calitate de state de pavilion, acestea trebuie să pună în aplicare în mod corespunzător părțile relevante din Convenția privind munca în domeniul maritim (MLC) 2006, reflectate în anexa la Directiva 2009/13/CE, și să asigure respectarea acestora.

Lucrătorii care activează ca membri ai personalului pe navele de croazieră (cum ar fi cameristele, chelnerii și personalul de curățenie) sunt considerați navigatori și, prin urmare, sunt protejați prin Directiva 2009/13/CE. Acest lucru se aplică însă numai navelor care arborează pavilioane ale țărilor UE.

Punerea în aplicare a MLC din 2006 este transpusă în UE prin Directiva 2013/54/CE în ceea ce privește navele care arborează pavilioanele țărilor UE și, de asemenea, prin

Directiva 2013/38/CE, care încorporează MLC din 2006 în inspecțiile efectuate în cadrul controlului statului portului (PSC) desfășurate în temeiul Directivei 2009/16/CE.

PSC este un sistem de inspecție a navelor străine în porturile altor state decât statul de pavilion al navei inspectate. Astfel de inspecții sunt efectuate de inspectorii PSC pentru a verifica în ce măsură competența comandantului, a ofițerilor și a echipajului aflat la bord, condițiile de lucru și de trai la bord și starea navei și echipamentele acesteia respectă cerințele convențiilor internaționale, iar în statele membre, dreptul UE aplicabil. În medie, autoritățile statelor membre ale UE efectuează în fiecare an puțin sub 15 000 de inspecții PSC în porturile UE.

În ceea ce privește salariile minime, capitolul II din Directiva (UE) 2022/2041 privind salariile minime adecvate, care stabilește cerințele minime pentru stabilirea și actualizarea salariilor minime legale, nu se aplică navigatorilor, care intră în domeniul de aplicare al MLC din 2006. Cu toate acestea, acestora li se aplică restul dispozițiilor prezentei directive, în special, cele privind promovarea negocierii colective, informarea despre protecția salariului minim, dreptul la reparații și sancțiunile pentru încălcarea drepturilor legate de salariul minim. Această directivă ar trebui să fie transpusă în dreptul intern până la 15 noiembrie 2024.

În ceea ce privește drepturile lucrătorilor pe navele de croazieră și dialogul social, la nivelul UE, Comisia facilitează funcționarea dialogului social sectorial în domeniul transportului maritim¹; activitatea sa a dus la adoptarea mai multor acorduri foarte importante pentru condițiile de muncă ale navigatorilor în UE, așa cum se indică mai sus. Activitatea acestuia se reflectă, de asemenea, la nivel național. În conformitate cu articolul 152 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), UE recunoaște și promovează rolul partenerilor sociali la nivelul UE, cu scopul de a facilita dialogul dintre aceștia privind condițiile de muncă, respectându-le pe deplin autonomia. Cu toate acestea, funcționarea dialogurilor sociale naționale, inclusiv organizarea specifică a negocierilor colective, ține de responsabilitatea statelor membre. De asemenea, în conformitate cu articolul 153 alineatul (5) din TFUE, dreptul de asociere nu este inclus în domeniile de politică socială în care Uniunea sprijină și completează activitățile statelor membre, ținând astfel de competența statelor membre, care trebuie să se asigure că acest drept este respectat și protejat.

Concluzie

Prin urmare, este de dorit ca Uniunea să se asigure că lucrătorii de pe navele de croazieră sunt conștienți de drepturile lor și de posibilitatea de a adera la un sindicat. În această privință și pe baza celor prezentate anterior, Comisia nu poate identifica o încălcare a dreptului UE.

---

¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=480&langId=en&intPageId=1844>